

EUROPE DIRECT
Prešov

8
2022

Newsletter

Informačné centrum EUROPE DIRECT-PREŠOV

„EÚ bližšia k obyvateľom Prešovského kraja a obyvatelia bližší k EÚ“

Program Erasmus+: spolupráca 44 európskych univerzít naprieč hranicami s vednými disciplínami

Komisia oznámila výsledky výzvy na predkladanie návrhov 2022 v rámci iniciatívy Európske univerzity: s rekordným rozpočtom 272 miliónov eur z programu Erasmus+ dostane 16 spolupracujúcich európskych univerzít ďalšiu podporu a štyri nové združenia budú môcť začať spoluprácu.

Spoločne s 24 združeniami vybranými v roku 2020 je v súčasnosti zapojených celkom 44 európskych univerzít pozostávajúcich z 340 inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v hlavných mestách a odľahlých regiónoch z 31 krajín.

Európske univerzity sú združenia inštitúcií vysokoškolského vzdelávania z celej Európy, ktoré spolupracujú v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácií ku prospechu študentov, pedagógov a spoločnosti.

Podpredseda Komisie Margaritis **Schinias** v tejto súvislosti uviedol: „Ak sa pozriete na každú jednu európsku inštitúciu vysokoškolského vzdelávania zvlášť, uvidíte, že samé osebe sú centrom znalostí a inovácií. Vďaka vzájomnému prepojeniu v podobe nadnárodných združení sa môžu stať európskymi vzdelávacími lídrami, ďalej sa rozvíjať formou spolupráce v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácií. Som presvedčený, že európske univerzity dokážu spoločnými silami posunúť vysokoškolské vzdelávanie v Európe na vyššiu úroveň. Srdečne blahoželám všetkým úspešným uchádzačom.“

Komisárka pre inováciu, výskum, kultúru, vzdelávanie a mládež Marija **Gabrielová** dodáva: „Dnes sme opäť bližšie k dosiahnutiu našej vízie vysokoškolského vzdelávania v Európe: kampusy medzi univerzitami a naprieč hranicami a vednými disciplínami, kde môžu študenti, zamestnanci a výskumní pracovníci zo všetkých častí Európy využívať výhody plynulej mobility a spoločne prinášať nové poznatky. Som hrdá na to, že vďaka programu Erasmus+ vieme zabezpečiť rozsiahlejšiu a dlhodobejšiu finančnú podporu združeniam vysokých škôl a zároveň zaručiť inkluzívny prístup, ktorý týmto vzdelávacím inštitúciám umožňuje pridať sa k už existujúcim združeniam alebo vytvárať nové.“

Každé združenie dostane rozpočet až do výšky 14,4 mil. eur z programu Erasmus+ na štyri roky. Je to výrazný nárast oproti maximálnej výške podpory 5 mil. eur na tri roky v predchádzajúcich výzvach programu Erasmus+.

Výzva týkajúca sa európskych univerzít z programu Erasmus+ 2022 bola rozdelená do dvoch tém: na jednej strane ponúka stabilnú finančnú podporu už existujúcim úspešným združeniam vysokých škôl, aby mohli ďalej pokračovať v napĺňaní svojej dlhodobej vízie.

Úspešných 16 združení sa rozšírilo o približne 30 nových inštitúcií vysokoškolského vzdelávania. Na strane druhej sa z výzvy podporilo vytváranie nových európskych univerzít v Európe, ktoré spájajú rôzne inštitúcie vysokoškolského vzdelávania na základe ich spoločných strategických vízií.

Spoločne s 24 združeniami vybranými v roku 2020 je v súčasnosti zapojených celkom 44 európskych univerzít pozostávajúcich z 340 inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v hlavných mestách a odľahlých regiónoch z 31 krajín vrátane všetkých členských štátov EÚ, Islandu, Nórska, Srbska a Turecka. Novinkou v rámci výzvy Erasmus+ 2022 je, že združenia už môžu prijímať pridružených partnerov z **krajín bolonského procesu**, napríklad z Ukrajiny, Spojeného kráľovstva a Švajčiarska. Navyše vďaka partnerstvu približne s 1300 pridruženými partnermi – od mimovládnych organizácií, podnikov, miest a miestnych či regionálnych orgánov – môžu európske univerzity podstatne zvýšiť kvalitu a rozsah terciárneho vzdelávania.

Na jeseň 2022 Komisia vyhlási ďalšiu výzvu v rámci programu Erasmus+, aby tak ponúkla finančnú podporu existujúcim združeniam a mohla podnecovať vznik nových.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_22_4702

Sociálna Európa: transparentnejšie pracovné podmienky pre pracujúcich v EÚ

Členským štátom Európskej únie vypršala lehota na transpozíciu smernice o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach do vnútroštátneho práva. Smernica dáva 182 miliónom pracujúcim v EÚ viac pracovných práv a ochrany tak, aby zodpovedali aktuálnym podmienkam.

Vďaka týmto novým pravidlám budú môcť pracujúci lepšie poznať svoje pracovné podmienky, ako sú napríklad náplň práce a pracovný čas.

Rovnako budú mať právo na včasné a podrobnejšie informácie o základných aspektoch svojej práce, ako sú miesto výkonu práce a plat. Ide o dôležitý krok smerom k silnej sociálnej Európe, ktorý tak prináša ľuďom v celej EÚ konkrétne výhody z Európskeho piliera sociálnych práv.

Komisár pre pracovné miesta a sociálne práva Nicolas **Schmit** v tejto súvislosti uviedol: „Smernica o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach je priamou reakciou na rýchlo sa meniacu realitu našich trhov práce.“

Ľudia majú právo na podrobnejšie informácie o podmienkach svojho zamestnania, aby si mohli lepšie zariadiť svoj každodenný život. Nové pravidlá pomôžu zaručiť kvalitné pracovné miesta a pracujúcim prinesú stabilitu, ktorá im umožní naplánovať si svoj život.“

Pracovné práva a ochrana sa rozširujú a aktualizujú tak, aby odrážali nový svet práce. Na základe smernice o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach budú mať pracujúci v EÚ právo:

byť podrobnejšie, včas a písomne informovaní o základných aspektoch svojho zamestnania;

na obmedzenie dĺžky skúšobnej lehoty pri nástupe do zamestnania na šesť mesiacov;

priať ďalšiu prácu od iného zamestnávateľa; akékoľvek obmedzenie tohto práva sa musí objektívne zdôvodniť;

byť v primeranom časovom predstihu informovaní o povahe vyžadovanej práce, najmä ak ide o pracujúcich s nepredvídateľným pracovným časom a v prípade práce na vyžiadanie;

na účinné opatrenia, ktoré zabránia zneužívaniu pracovných zmlúv s nestanoveným pracovným časom;

dostať písomnú odpoveď na žiadosť o preradenie na inú, bezpečnejšiu pracovnú pozíciu;

absolvovať **bezplatné zaškolenie** na dané pracovné miesto, ktoré je zamestnávateľ povinný poskytnúť.

Predpokladá sa, že právo na informácie o podmienkach zamestnania, ako aj novú formu ochrany v podobe práva na väčšiu predvídateľnosť pracovného času tak odteraz dostanú ďalšie 2 až 3 milióny pracujúcich v neistých a neštandardných formách zamestnania vrátane práce na čiastočný úväzok, dočasnej práce a práce na vyžiadanie. Zároveň sa v smernici rešpektuje flexibilita atypickej formy zamestnania tak, aby jej výhody ostali zachované pre zamestnancov i zamestnávateľov.

Smernica prináša výhody aj zamestnávateľom, keďže zaručuje, že ochrana pracovníkov bude vždy zodpovedať najnovším trendom na trhoch práce, znižuje byrokratické prekážky pre zamestnávateľov. Obsahuje napríklad možnosť poskytovať informácie elektronicky a vytvára rovnaké podmienky pre zamestnávateľov v EÚ v záujme spravodlivej hospodárskej súťaže založenej na rovnakej minimálnej úrovni pracovných práv.

Ďalšie kroky

Dnes mali členské štáty posledný deň na transpozíciu smernice do svojich vnútroštátnych právnych predpisov. Komisia teraz posúdi úplnosť a súlad vnútroštátnych opatrení oznámených jednotlivými členskými štátmi a v prípade potreby podnikne náležité kroky.

Zdroj:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_22_4765

Vakcíny proti COVID-19: EK a Moderna upravili harmonogramy dodávok na koniec leta a zimu

Európska komisia a spoločnosť Moderna sa dohodli na lepšom spôsobe riešenia potrieb členských štátov, pokiaľ ide o dostupnosť vakcín proti ochoreniu COVID-19 na konci leta a v zimnom období. Vnútroštátne orgány tak budú mať prístup k vakcínam, vrátane schválených vakcín prispôbených variantom, v čase, keď ich potrebujú tak na vlastné očkovacie kampane, ako aj na pomoc svojim globálnym partnerom.

Touto dohodou sa upravia pôvodne dohodnuté zmluvné harmonogramy dodávok. Dávky, ktorých dodanie bolo pôvodne naplánované na leto, sa budú dodávať v septembri a v priebehu tejto jesene a zimy, keď budú členské štáty pravdepodobne potrebovať ďalšie zásoby vakcín.

Dohoda tiež zaručuje, že ak dôjde k schváleniu jednej alebo viacerých vakcín prispôbených variantom, členské štáty sa podľa súčasnej zmluvy môžu rozhodnúť, či majú o takto upravené vakcíny záujem.

V tejto súvislosti sa na žiadosť niektorých členských štátov dostala do dohody aj záruka ďalších 15 miliónov dávok posilňujúcich vakcín s obsahom Omicronu od spoločnosti Moderna, ktoré musia byť schválené tak rýchlo, aby ich členské štáty mohli použiť vo svojich očkovacích kampaniach. Komisárka pre zdravie a bezpečnosť potravín Stella Kyriakides v tejto súvislosti uviedla: „Zvýšenie miery očkovania proti ochoreniu COVID-19 a posilňujúcich dávok bude mať zásadný význam pre prognózu jesenných a zimných mesiacov.

Členské štáty musia byť vybavené potrebnými nástrojmi, ak máme byť pripravení čo najlepšie. To znamená dostať vakcíny prispôbené variantom hneď po tom, čo ich povolí Európska agentúra pre lieky. Vďaka tejto dohode budú mať členské štáty v správnom momente k dispozícii dávky vakcín potrebné na ochranu našich občanov.“

Súvislosti

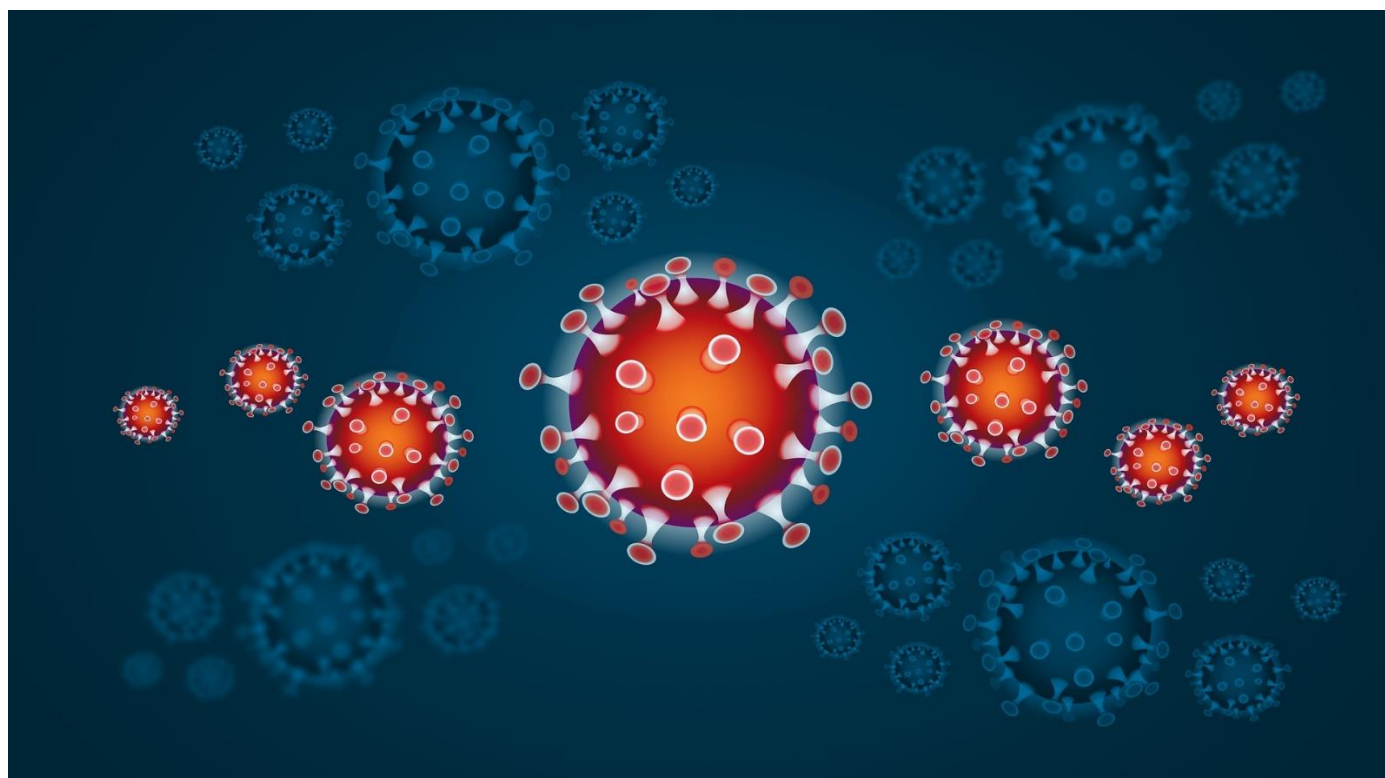
V roku 2020 Európska únia výrazne investovala do celosvetovej výroby viacerých vakcín proti ochoreniu COVID-19. Bolo nevyhnutné, aby boli vakcíny k dispozícii čo najskôr a v potrebnom množstve. Vyžadovalo si to rozsiahle investície ešte predtým, než sa s istotou vedelo, či je niektorá z týchto vakcín účinná.

Tieto rizikové opatrenia prijaté v roku 2020 sa vzhľadom na veľmi úspešný vývoj vakcín jednoznačne vyplatili: členské štáty mali rovnaký prístup k bezpečným a účinným vakcínam v čo najkratšom čase a v potrebnom množstve.

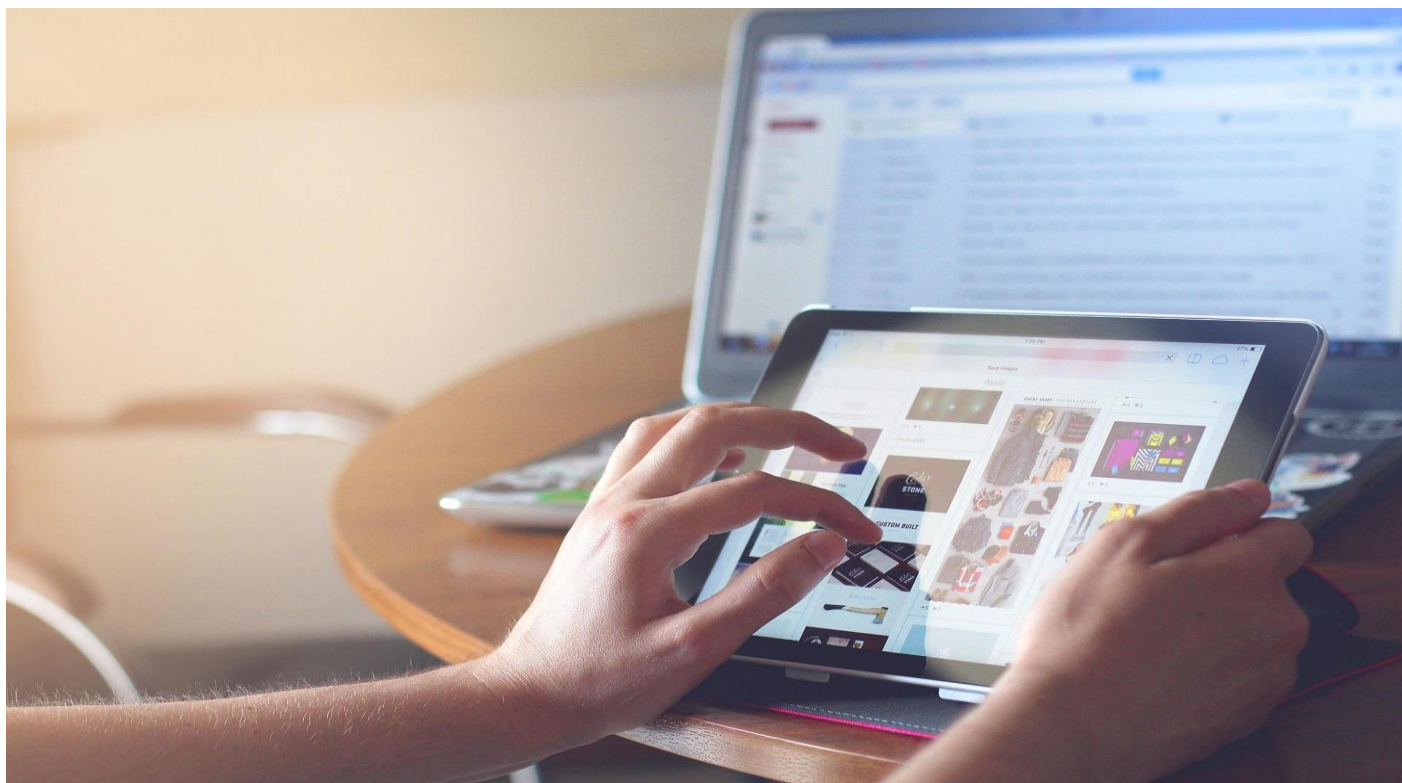
Dôvodom je, aby mohli všetkým občanom EÚ ponúknuť základné i posilňovacie dávky, ktoré pomohli zachrániť životy a zmiernili vplyv pandémie na sociálny a hospodársky život.

Veľký počet týchto vakcín sa okrem toho mohol použiť aj v celosvetovom úsilí o boj proti pandémie. Ku koncu júla 2022 EÚ vyviezla viac ako 2,4 miliardy dávok vakcín do 168 krajín. Členské štáty darovali vyše 478 miliónov dávok, z ktorých približne 406 miliónov už bolo dodaných prijímajúcim krajinám (približne 82 % z nich prostredníctvom nástroja COVAX). Zároveň však musia aj naďalej zabezpečiť, aby mali k dispozícii strategické zásoby vakcín, ktoré potrebujú na zvládnutie potenciálnej epidemiologickej situácie s vírusom spôsobujúcim ochorenie COVID-19, keďže nie je možné s istotou predpovedať jej budúci vývoj a vplyv. Očkovacia stratégia EÚ dáva členským štátom istotu, že budú mať potrebné zásoby vakcín vrátane tých prispôbených.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_22_4843

Index digitálnej ekonomiky a spoločnosti v roku 2022

Európska komisia dnes uverejnila výsledky indexu digitálnej ekonomiky a spoločnosti (DESI) za rok 2022. Index sleduje pokrok členských štátov EÚ pri digitalizácii. Členské štáty počas pandémie COVID-19 vo svojom digitalizačnom úsilí napredovali, no stále sa im nepodarilo odstrániť medzery v digitálnych zručnostiach, digitálnej transformácii MSP a pri zavádzaní pokročilých sietí 5G.

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti s prostriedkami vo výške približne 127 miliárd eur určenými na reformy a investície do digitálnej sféry prináša nebývalú príležitosť urýchliť digitálnu transformáciu. EÚ a jej členské štáty si nemôžu dovoliť premrhať ju.

Zo zistení vyplýva, že hoci väčšina členských štátov Európskej únie pri digitálnej transformácii dosahuje pokrok, **úroveň zavádzania kľúčových digitálnych technológií** (napríklad umelej inteligencie a veľkých dát) **v podnikoch je však naďalej nízka**. Treba zintenzívniť úsilie, aby sa zaručilo úplné zavedenie infraštruktúry digitálnej pripojiteľnosti (predovšetkým 5G), ktorá je predpokladom vysoko inovačných služieb a aplikácií. Ďalšou dôležitou oblasťou, kde členské štáty musia dosiahnuť lepšie výsledky, sú digitálne zručnosti.

Výkonná podpredsedníčka pre Európu pripravenú na digitálny vek Margrethe **Vestagerová** v tejto súvislosti uviedla: „*Digitálna transformácia naberá na obrátkach. Väčšine členských štátov sa darí budovať odolnú digitálnu spoločnosť a hospodárstvo.*“

Od začiatku pandémie sa usilovne snažíme podporovať členské štáty pri transformácii: či už prostredníctvom plánov podpory obnovy a odolnosti, rozpočtu EÚ alebo nedávno aj prostredníctvom štruktúrovaného dialógu o digitálnom vzdelávaní a zručnostiach. Potrebujeme totiž čo najlepšie využiť investície a reformy potrebné na dosiahnutie cieľov digitálneho desaťročia do roku 2030. Zmeny teda musíme realizovať už teraz.“

Komisár pre vnútorný trh Thierry **Breton** dodal: „EÚ robí pokroky pri dosahovaní svojich digitálnych cieľov. V tejto snahe musíme pokračovať, ak chceme z Únie urobiť globálneho lídra medzi technologickými konkurentmi. DESI nám ukazuje, kde potrebujeme prácu zintenzívniť – napríklad pri digitalizácii nášho priemyslu vrátane MSP. Musíme zintenzívniť naše úsilie, aby sme zaručili, že každý MSP, podnik aj priemyselné odvetvie v EÚ bude mať k dispozícii tie najlepšie technológie i prístup k špičkovej infraštruktúre digitálnej pripojiteľnosti.“

Návrh Komisie **Cesta k digitálnemu desaťročiu**, na ktorom sa dohodli Európsky parlament a členské štáty EÚ, uľahčí užšiu spoluprácu medzi členskými štátmi a EÚ v snahe o lepšie výsledky vo všetkých aspektoch, ktoré zachytáva DESI. Návrh je rámcom, pomocou ktorého členské štáty môžu prijímať spoločné záväzky a vytvoriť viacnárodné projekty, ktoré zvýšia ich kolektívnu silu a odolnosť v globálnom kontexte.

Na čele spomedzi krajín EÚ sa naďalej drží Fínsko, Dánsko, Holandsko a Švédsko. Ale aj tieto krajiny majú nedostatky v kľúčových oblastiach: miera zavádzania vyspelých digitálnych technológií (napr. umelá inteligencia a veľké dáta) zostáva na úrovni pod 30 %, čo je ďaleko od cieľovej hodnoty 75 % stanovenej v digitálnom desaťročí na obdobie do roku 2030. Je tu veľký nedostatok zručností, ktorý spomaľuje celkový pokrok a vedie k digitálnemu vylúčeniu.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_22_4560

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Informačné centrum Europe Direct Prešov organizuje program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.

Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie a praxe
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- pomoc pri príprave podujatí

Nutné predpoklady

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu: europedirect@sfp.sk

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov sa nachádza vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/kontaktné podujatia o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie

Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:

- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnicki, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

Kde nás nájdete?

17. novembra 6600/1, 080 01

Prešov, č.m. 93

europedirect@sfpa.sk

www.edpresov.sk

EUROPE DIRECT
Prešov

[instagram.com/edpresov](https://www.instagram.com/edpresov)

facebook.com/edpresov

twitter.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

